

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.4.60>

УДК 339.92

О. І. Копилюк,

*д. е. н, професор, завідувач кафедри фінансів, економічної безпеки,
банківської справи та страхового бізнесу,*

Львівський торговельно-економічний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0977-1309>

О. М. Музичка,

*к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, економічної безпеки, банківської
справи та страхового бізнесу,*

Львівський торговельно-економічний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2625-5741>

А. М. Юрків,

здобувач ступеня доктора філософії,

Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України

ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-5080-6546>

Н. Ю. Копилюк,

к. е. н., докторант,

Львівський торговельно-економічний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-1877-2585>

**ФОРМУВАННЯ ДОДАНОЇ ВАРТОСТІ ЯК ІНТЕГРАЦІЙНИЙ ЕФЕКТ
ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА**

O. Kopylyuk,

*Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of the Department of Finance,
Economic Security, Banking and Insurance Business,
Lviv University of Trade and Economics*

O. Muzychka,

*PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Finance, Economic
Security, Banking and Insurance Business,
Lviv University of Trade and Economics*

A. Yurkiv,

*Candidate for the Degree of Doctor of Philosophy,
Institute of Regional Research named after M.I. Dolishniy of the NAS of Ukraine*

N. Kopylyuk,

*PhD in Economics,
Lviv University of Trade and Economics*

FORMATION OF ADDED VALUE AS AN INTEGRATION EFFECT OF CROSS-BORDER COOPERATION

У статті відзначено, що інтеграція сталих практик та передових технологій для підвищення ефективності й сталості соціально-економічного розвитку сприяє розробці ефективних стратегій, отриманню спільних вигод і формуванню доданої вартості. Додану вартість в контексті інтеграційного ефекту транскордонного співробітництва запропоновано розглядати як комплексну характеристику, яка відображає позитивний синергетичний результат взаємодії прикордонних регіонів різних держав в економічній, соціально-культурній, інституційній, політичній сферах. Відзначено, що прикордонні регіони у стратегічному аспекті є територіальними об'єктами з високим інтеграційним потенціалом, сильними перевагами прикордонної співпраці, проте вразливими до воєнних та інших загроз. Запропоновано систематизацію напрямів прояву доданої

вартості в економічній, соціально-культурній, інституційній, політичній сферах життєдіяльності прикордонних територій.

The article notes that the integration of sustainable practices and advanced technologies to increase the efficiency and sustainability of socio-economic development contributes to the development of effective strategies, obtaining common benefits and creating added value. Added value in the context of the integration effect of cross-border cooperation is proposed to be considered as a complex characteristic that reflects a positive synergistic result as a result of the interaction of border regions of different states in the economic, socio-cultural, institutional, and political spheres. It is noted that border regions in a strategic aspect are territorial objects with high potential and strength, but vulnerability in the short term. A number of factors can influence the sustainability of border regions, including multi-level governance, the quality of cross-border cooperation, the degree of institutionalization and trust in all sectors, political relations, socio-cultural ties, informal networks, and long-term business relationships. It is proposed to systematize the directions of manifestation of added value in the economic, socio-cultural, institutional, political spheres of society.

Added value as an integration effect of cross-border cooperation is implemented in the context of: increasing the maturity of partnership and developing long-term cross-border cooperation, solving common cross-border problems that require collective solutions, building capacity and promoting innovation, economic and regional synergy, achieving pan-European goals such as sustainable development, economic growth and territorial cohesion, creating platforms for joint projects in areas such as environmental sustainability, innovation and infrastructure. Reducing border barriers, harmonizing procedures, strengthening cross-border management will contribute to the gradual integration of Ukraine into the European administrative and economic space. Looking ahead, effectively functioning cross-border structures, supported

by improved access to EU funding and coordinated policies between national, regional and local authorities, will be crucial for reconstruction, economic recovery and people-to-people contacts between Ukraine and the EU.

Ключові слова: *додана вартість, транскордонне співробітництво, інтеграційний ефект, прикордонний регіон, кордон, спільні дії і вигоди.*

Keywords: *added value, cross-border cooperation, integration effect, border region, border, joint actions and benefits.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Посилення викликів і загроз як глобального, так і локального характеру в динамічних соціально-економічних, політичних та екологічних умовах актуалізує пошук новітніх напрямів розвитку транскордонного співробітництва як концептуального базису та спільної стратегії подолання бар'єрної функції кордону. Розширення транскордонної співпраці в різних сферах життєдіяльності суспільства є важливим для забезпечення сталого економічного розвитку країн-учасниць й інтеграції прикордонних територій на національному, регіональному та місцевому рівнях для реалізації спільних проєктів та ініціатив. Інтеграція сталих практик та передових технологій для підвищення ефективності та сталості соціально-економічного розвитку сприяє розробці ефективних стратегій, отриманню спільних вигод та переваг, формуванню доданої вартості. Додана вартість як позитивний результат спільних транскордонних дій проявляється у досягненні довгострокових синергетичних конкурентних переваг у соціально-економічній сфері територій по обидві сторони кордону, є вагомим стимулятором поглиблення співпраці та актуальним напрямом досліджень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематиці розвитку транскордонного співробітництва, окресленні механізмів інтеграції прикордонних регіонів та розробці ефективних напрямів її поглиблення

присвячені наукові публікації вітчизняних та закордонних учених. Зокрема, I. Fabia, U. Fabia, S. Piotrowski розглядають транскордонне співробітництво не лише як стратегічний інструмент, який сприяє інтеграції, але й як ключовий елемент у забезпеченні внутрішньої безпеки країни [1]. Z. Fejes акцентує на підвищенні обізнаності та визнанні транскордонного співробітництва в рамках Політики згуртованості ЄС, досліджує напрями усунення правових та інституційних бар'єрів, які перешкоджають повсякденному життю мешканців прикордонних регіонів [2]. C. Krüger, A. F. Pennabel, M. A. C. Paschoalotto, F. H. C. B. Guimarães, N. R. Medeiros Kruger, M. Meneguzzo, A. C. Ferreira Caldana визначають критичні фактори для транскордонного управління, пропонують теоретичні й практичні інструменти сприяння просуванню прикордонних регіонів до сталого розвитку [4]. F. Durand, A. Decoville за допомогою статистичних показників пропонують системний та багатовимірний аналіз транскордонної інтеграції вздовж усіх внутрішніх кордонів ЄС [5]. Науковці Інституту регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України досліджують транскордонне співробітництво України з країнами ЄС в контексті актуальних викликів та можливостей [6]. S. Hippe, D. Bertram, T. Chilla досліджують конвергенцію та стійкість у прикордонних регіонах [7], а R. Martin, P. Sunley розглядають проблематику оцінки регіональної економічної стійкості [8]. D. Minichberger, B. Ninka аналізують гармонізований підхід до визначення доданої вартості у реалізації програм Interreg [9]. Н. Павліха висвітлює потенціал транскордонного співробітництва в контексті ефективного інструменту релокації бізнесу, підтримки трудових мігрантів і формування інклюзивного, стійкого ринку праці в умовах війни та повоєнної відбудови України [11]. К. Бліщук розглядає особливості державного регулювання транскордонного співробітництва на регіональному рівні [12]. Поряд з тим, враховуючи глобальні та регіональні виклики сучасності, передусім безпекового характеру, обґрунтування ключових засад формування доданої вартості в

контексті здійснення транскордонного співробітництва залишається актуальним вектором досліджень.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є обґрунтування сутнісних характеристик доданої вартості як результативності інтеграційного ефекту транскордонного співробітництва, окреслення передумов її формування та напрямів реалізації.

Виклад основного матеріалу дослідження. В сучасних умовах транскордонне співробітництво залишається ключовим напрямом сприяння сталому, інклюзивному та ефективному використанню територій в межах зовнішніх кордонів, а також зменшення розбіжностей між центром та периферією всередині ЄС, посилення безпеки територій.

В контексті взаємозв'язку між безпекою та інтеграційним ефектом транскордонного співробітництва у закордонній науковій літературі простежуються три ключові теорії:

- функціоналістська теорія – обґрунтовує тезу про те, що співпраця в конкретних сферах, таких як безпека чи економіка, призводить до міцнішої інтеграції між державами;

- теорія комплексної безпеки – доводить, що внутрішня безпека нерозривно пов'язана з міжнародною та обумовлює потребу в транскордонному співробітництві;

- теорія регіоналізму – акцентує на тому, що прикордонні регіони стають своєрідними політичними суб'єктами, сприяючи співпраці в контексті реалізації спільних інтересів [1].

Отже, існуючий теоретичний базис акцентує на внутрішній та зовнішній безпековій спрямованості транскордонного співробітництва та необхідності її зміцнення в рамках реалізації спільних дій.

Важливість поглиблення транскордонного співробітництва підкреслюється у Звіті про згуртованість Європейської комісії, у якому представлено оцінку стану конвергенції в Європейському Союзі та підкреслено значний прогрес, досягнутий у зменшенні економічної,

соціальної та територіальної нерівності в його межах [2]. Згідно із звітом Європейської комісії, прикордонні регіони становлять понад 40% суходолу ЄС, 30% його ВВП та 30% його населення, близько 150 мільйонів осіб. Майже 2 мільйони людей живуть в одній країні Шенгенської зони, а працюють в іншій та близько 3,5 мільйона людей щодня перетинають один із 38 внутрішніх кордонів ЄС [3]. Таким чином, транскордонне співробітництво є основою поглиблення інтеграційних процесів між різними країнами, формуючи економічну, соціально-культурну, інституційну, політичну додану вартість.

Інтеграційні процеси є основою для формування транскордонних взаємозв'язків. Закордонні науковці транскордонну інтеграцію розглядають як складний процес, який, перш за все, сприяє позитивному впливу на транскордонні регіони, сприяючи відродженню транскордонного регіоналізму та виокремлюють два основних підходи до розуміння процесу транскордонної співпраці: 1) як сукупність взаємодій (потоків) через прикордонні території, обмежену ефектами прикордонних бар'єрів; 2) як процес конвергенції територіальних характеристик для підвищення однорідності (подібностей моделей розвитку) й зменшення їх диспропорцій (територіальних розривів) [4]. Даний підхід акцентує на важливій ролі інтеграційних процесів у нейтралізації бар'єрів між прикордонними територіями, досягненні позитивного соціо-економічного ефекту.

Основні компоненти процесу транскордонної інтеграції, як зазначають F. Durand, A. Decoville, включають три основні виміри: функціональний (транскордонні практики), ідеальний (рівень взаємної соціальної довіри між прикордонним населенням) та інституційний (залучення зацікавлених сторін до проєктів транскордонного співробітництва) [5].

Щодо механізмів взаємодії економічних суб'єктів у транскордонному просторі, то у дослідженнях Інституту регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України представлено широкий спектр критеріїв їх класифікації, зокрема за: суб'єктами взаємодії, ринками, сферами

регулювання, типом взаємодії, напрямком взаємодії, рівнем регулювання взаємодії, рівнем нормативно-правового регулювання, часом дії, типом впливу, етапом життєвого циклу співпраці тощо [6].

Варто відзначити, що прикордонні регіони через специфіку їх розташування часто зазнають впливу економічних криз або політичної нестабільності. На стійкість у прикордонних регіонах може впливати низка факторів, зокрема багаторівневе управління, якість транскордонного співробітництва, ступінь інституціоналізації, довірчі відносини в усіх секторах, політична ситуація, соціально-культурні зв'язки, неформальні мережі, а також довгострокові ділові взаємозв'язки.

Як наголошують S. Hippe, D. Bertram, T. Chilla, по-перше, прикордонні регіони мають нижчу стійкість, ніж неприкордонні, але демонструють вищу здатність до відновлення, по-друге, загальна тенденція до конвергенції є більш позитивною в прикордонних регіонах, ніж у інших завдяки лібералізації кордонів та політиці згуртування, по-третє, чим більш конвергентна національна держава, тим стійкішими, як правило, є її прикордонні регіони [7]. Отже, прикордонні регіони у стратегічному аспекті слід розглядати як територіальні об'єкти з високим інтеграційним потенціалом, сильними перевагами прикордонної співпраці, проте вразливими до воєнних та інших загроз.

Підтримуємо думку R. Martin, P. Sunley, які вважають, що підхід до формування економічної стійкості прикордонних територій повинен враховувати можливості реагування на різні типи шоків й несприятливих подій. Регіональна стійкість як багаторівневий процес, складається з п'яти ключових елементів: ризик, шок, опір, адаптивність, відновлюваність [8].

Варто зазначити, що оцінка ефективності транскордонного співробітництва є складною через відмінності початкових умов сторін співпраці, а також широкий спектр функцій, які воно виконує, більшість з яких немає кількісного виміру. Початкові умови співпраці можуть супроводжуватися такими несприятливими факторами як: погані

міждержавні відносини, суворий прикордонний контроль, недостатні повноваження місцевих органів влади, які беруть участь у співпраці, недостатність інформації про транскордонні можливості, значні культурні відмінності в прикордонних регіонах, слабка інфраструктура, обмежена фінансова підтримка або екстремальна економічна нерівність між сусідніми сторонами, що може знизити їхню взаємну економічну привабливість. Транскордонне співробітництво зміщує фокус з управління кордонами як межами на розгляд територій на засадах спільного розвитку та формування доданої вартості.

Додана вартість стосується унікального внеску, який забезпечують ініціативи транскордонного та транснаціонального/міжрегіонального співробітництва. Зокрема, зміцнення транскордонного партнерства, сприяння інноваціям та обміну знаннями, нарощування потенціалу для сталого розвитку, вирішення спільних проблем та створення довготривалого соціально-економічного та екологічного впливу, який виходить за рамки індивідуальних, місцевих, регіональних, національних або міжрегіональних дій [9].

На нашу думку, додана вартість як інтеграційний ефект транскордонного співробітництва є комплексною характеристикою, яка відображає позитивний синергетичний результат внаслідок взаємодій прикордонних регіонів різних держав, який перевищує суму ефектів від їх окремої діяльності в економічній, соціально-культурній, інституційній, політичній та інших сферах. Види доданої вартості, які виникають в результаті транскордонного співробітництва наведені в табл. 1.

Таблиця 1. Формування доданої вартості у транскордонному співробітництві в контексті інтеграційних напрямів впливу

Види доданої вартості	Результат прояву
Економічна	мобілізація специфічних ендегенних потенціалів прикордонних територій сусідніх країн
	нейтралізація бар'єрів на ринку праці
	гармонізація професійних кваліфікацій
	додатковий розвиток через співпрацю між малими та середніми підприємствами, а також у сферах охорони здоров'я, освіти, досліджень та інновацій, туризму, навколишнього середовища, безпеки
	покращення транскордонної транспортної інфраструктури шляхом зміцнення регіонального та місцевого рівнів як партнерів та ініціаторів транскордонного співробітництва
	участь суб'єктів з економічного та соціального секторів (торговельних палат, асоціацій, компаній, профспілок, культурних та соціальних установ, екологічних організацій та туристичних агентств)
	стале покращення в плануванні просторового розвитку та регіональній політиці (включаючи навколишнє середовище)
Соціально-культурна	створення в результаті соціально-культурної співпраці дієздатного транскордонного середовища для реалізації культурних проєктів та програм й розвитку соціальних ініціатив
	тривале, багаторазове поширення знань про географічну, структурну, економічну, соціально-культурну та історичну спадщину транскордонного регіону
	представлення транскордонного регіону як складеного інтеграційного угруповання, у публічних матеріалах щодо його функціонування
	Проведення спільних культурно-просвітницьких заходів із залученням церкви, школи, навчальних закладів, органів місцевої влади, охорони природи, культурних асоціацій, бібліотек, музеїв тощо
	знання мови сусідньої країни або діалектів як основної умови спілкування на основі рівних можливостей
Інституційна	активна участь громадян, органів влади, політичних та соціальних груп по обидва боки кордону у реалізації спільних проєктів
	закріплення знань про транскордонний регіон (суб'єкти транскордонної співпраці)
	спільна розробка, реалізація та фінансування транскордонних програм та проєктів
	довгострокова транскордонна співпраця в структурах, здатних працювати ефективно як юридично визнаний суб'єкт співпраці та партнер, який реалізує проєкти транскордонного співробітництва в рамках структурних фондів ЄС
Політична	розвиток країн Європи та європейської інтеграції
	взаєморозуміння, взаємодопомога та довіра
	впровадження субсидіарності та партнерства
	посилення економічної та соціальної згуртованості, підготовка до вступу нових членів
	використання фінансування ЄС для реалізації транскордонної співпраці через багаторічні програми, забезпечення у довгостроковій перспективі необхідного співфінансування

Джерело: складено авторами

Отже, додана вартість як інтеграційний ефект транскордонного співробітництва реалізується в контексті:

- підвищення зрілості партнерства й розвитку довготривалої транскордонної співпраці, створення основи для стійких транскордонних зв'язків, покращення управлінського та інституційного потенціалу;

- вирішення спільних транскордонних та транснаціональних проблем, які не можуть бути ефективно вирішені окремими країнами та потребують колективних рішень;

- розбудови потенціалу та сприяння інноваціям, тобто надання місцевим зацікавленим сторонам доступу до нових знань, інструментів та навичок, одночасно сприяючи інноваціям через кордон;

- економічної та регіональної синергії через стимулювання регіонального зростання та сталого розвитку;

- досягнення загальноєвропейських цілей, таких як сталий розвиток, економічне зростання та територіальна згуртованість;

- створення платформ для спільних проєктів у таких сферах, як безпека кордонів, екологічна стійкість, культурна спадщина, інновації та інфраструктура, сприяючи не лише транскордонній співпраці, але й відчуттю спільної відповідальності за вирішення регіональних проблем.

Інтеграційна спрямованість транскордонного співробітництва є особливо актуальною для України в умовах війни. На важливості поглиблення транскордонного співробітництва, переорієнтації його ролі в умовах війни, зміцненні інтеграційних зв'язків наголошує Н. Павліха та відзначає, що якщо у довоєнний період воно розглядалося переважно як інструмент соціально-економічного розвитку прикордонних територій, інтеграції в простір ЄС та залучення фінансових ресурсів, то нині воно дедалі частіше функціонує як інструмент кризового реагування, регіональної стійкості та підтримки релокації. Транскордонне співробітництво, на думку авторки, в умовах війни набуває нових сенсів – як механізм підтримки територій, що приймають релокований бізнес і переселене населення, та як

канал для залучення зовнішніх ресурсів, партнерств і технічної допомоги з боку країн ЄС [10].

Водночас, як відзначає К. Бліщук, до проблем, пов'язаних з воєнним станом в Україні, варто віднести: ускладнення координації та реалізації спільних транскордонних проєктів через обмеження пересування та безпекові ризики; зниження інвестиційної привабливості прикордонних регіонів через невизначеність і ризики, пов'язані з воєнним станом; перерозподіл ресурсів із довгострокових програм розвитку на термінові гуманітарні та оборонні потреби, що знижує ефективність стандартних механізмів транскордонної співпраці [11, с. 27]. Тому формування доданої вартості у транскордонному співробітництві є важливим для стійких транскордонних взаємозв'язків у політичній, соціальній, економічній сферах й реалізації спільних систем безпеки.

Отже, для підвищення ефективності транскордонного співробітництва необхідно реалізувати спільні дії у прикордонних регіонах. Зокрема:

- гармонізація правових положень щодо злочинності, кібербезпеки та антикризового управління, що сприятиме транскордонній співпраці між країнами й реалізації Директив ЄС, які встановлюють єдині стандарти для боротьби з транскордонними загрозами;
- інвестування в розвиток взаємосумісних ІТ-систем, які здатні взаємодіяти між різними країнами та регіонами;
- активний розвиток освітніх програм у прикордонних територіях, спрямованих на зменшення соціальної напруженості та сприяння співпраці;
- надання прикордонним регіонам ширших повноважень у прийнятті рішень щодо реалізації місцевих транскордонних проєктів.

В перспективі ефективно функціонуючі транскордонні структури, що підтримуються покращеним доступом до фінансування ЄС та узгодженою політикою між національними, регіональними та місцевими органами влади, матимуть вирішальне значення для реконструкції, економічного відновлення та міжособистісних контактів між прикордонними регіонами України та ЄС.

Зменшення прикордонних бар'єрів, узгодження процедур, зміцнення транскордонного управління сприятиме поступовій інтеграції України у європейський адміністративний та економічний простір. Інвестиції в транспортні сполучення, пункти перетину кордону та логістичну інфраструктуру вздовж кордону між ЄС та Україною залишаються важливими для забезпечення зв'язку та відіграватимуть центральну роль у довгостроковій відбудові України. Водночас здатність України ефективно використовувати кошти ЄС залежатиме від того, наскільки дієво, компетентно та прозоро місцеві інституції реалізовуватимуть реформи децентралізації. Зокрема, для прикордонних регіонів України ця спроможність є важливою для участі в інструментах фінансування перед вступом та ініціативах Interreg, які є ключовими кроками на шляху країни до членства в ЄС.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Додана вартість як інтеграційний ефект транскордонного співробітництва є комплексною характеристикою, яка відображає позитивний синергетичний результат внаслідок взаємодії прикордонних регіонів різних держав, який перевищує суму ефектів від їх окремої діяльності в економічній, соціально-культурній, інституційній, політичній сферах. Транскордонне співробітництво є основою поглиблення інтеграційних процесів між різними країнами, формуючи економічну, соціально-культурну, інституційну, політичну додану вартість.

Прикордонні регіони у стратегічному аспекті слід розглядати як територіальні об'єкти з високим інтеграційним потенціалом, сильними перевагами прикордонної співпраці, проте вразливими до воєнних та інших загроз. На стійкість у прикордонних регіонах може впливати низка факторів, зокрема багаторівневе управління, якість транскордонного співробітництва, ступінь інституціоналізації, довірчі й політичні відносини в усіх секторах, соціально-культурні зв'язки, неформальні мережі, а також довгострокові ділові взаємозв'язки.

Додана вартість реалізується в контексті: підвищення зрілості партнерства й розвитку довготривалої транскордонної співпраці, вирішення спільних транскордонних проблем, які потребують колективних рішень, розбудови потенціалу та сприяння інноваціям, економічної та регіональної синергії, досягнення загальноєвропейських цілей, таких як сталий розвиток, економічне зростання та територіальна згуртованість, створення платформ для спільних проєктів у таких сферах як безпека, економічна та екологічна стійкість, інновації та інфраструктура. Зменшення прикордонних бар'єрів, узгодження процедур, зміцнення транскордонного управління сприятиме поступовій інтеграції України у європейський адміністративний та економічний простір.

Подальші дослідження в даному напрямі повинні стосуватися розвитку інструментарію поглиблення транскордонного співробітництва України та країн ЄС на етапі її інтеграції в загальноєвропейський соціо-економічний простір.

Література

1. Fabia I., Fabia U., & Piotrowski S. Cross-border cooperation as a key element of internal security – selected aspects. *Scientific Journal of Bielsko-Biala School of Finance and Law*. 2024. Vol. 28. No 3. Pp. 119–132. DOI: <https://doi.org/10.19192/wsfp.sj3.2024.16>.

2. Fejes Z. From Barriers to Opportunities: The Road to the Adoption of the BRIDGEforEU Regulation in the EU. *DETUROPE - The Central European Journal of Regional Development and Tourism*. 2025. Vol. 17(3). Pp. 104-129. URL: <https://deturope.eu/pdfs/det/2025/03/06.pdf> (Дата звернення: 05.04.2026).

3. Ninth report on economic, social and territorial cohesion. European Commission. 2024. URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/reports/cohesion9/9CR_Report_FINAL.pdf (Дата звернення: 02.04.2026).

4. Krüger C., Pennabel A. F., Paschoalotto M. A. C., Guimarães F. H. C. B., Medeiros Kruger N. R., Meneguzzo M., & Ferreira Caldana A. C. Framework for cross-border governance: from cross-border critical factors to sustainable development. *Public Management Review*. 2026. Vol. 28(2). Pp. 415–476. DOI: <https://doi.org/10.1080/14719037.2024.2443061>.
5. Durand F., & Decoville A. A multidimensional measurement of the integration between European border regions. *Journal of European Integration*. 2020. Vol. 42(2). Pp. 163-178. DOI: <https://doi.org/10.1080/07036337.2019.1657857>.
6. Cross-Border Cooperation of Ukraine with the EU Countries: Current Challenges and Possibilities: monograph. NAS of Ukraine. SI Institute of Regional Research named after M.I. Dolishniy of NASU; edited by Khrystyna Prytula. Lviv, 2019. 220 p.
7. Hippe S., Bertram D., & Chilla T. Convergence and resilience in border regions. *European Planning Studies*. 2024. Vol. 32(1). Pp. 186–207. DOI: <https://doi.org/10.1080/09654313.2023.2170214>.
8. Martin R., & Sunley P. Regional Economic Resilience: Evolution and Evaluation. *Handbook on Regional Economic Resilience*. 2020. Chapter 2. Pp. 10-35. URL: https://econpapers.repec.org/bookchap/elgeechap/16700_5f2.htm (Дата звернення: 05.04.2026).
9. Minichberger D., & Ninka B. Harmonized approach to capture & highlight the added value of Interreg. 06.11.2024. URL: https://www.interact.eu/media/1386/download/Join%20forces%20in%20evaluation%20Harmonizing%20the%20approach%20to%20highlight%20the%20added%20value%20of%20Interreg_6112024.pdf?v=1 (Дата звернення: 05.04.2026).
10. Павліха Н. Транскордонне співробітництво як інструмент релокації та формування інклюзивного ринку праці: виклики міграції та євроінтеграційні перспективи. *Економіка та суспільство*. 2025. № 76. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-76-28>.

11. Бліщук К. М. Особливості державного регулювання транскордонного співробітництва: регіональний аспект. *Публічне адміністрування та національна безпека*. 2026. № 1 (66). С. 23-29. DOI: 10.25313/2617-572X-2026-1-11896.

References

1. Fabia, I., Fabia, U., and Piotrowski, S. (2024), “Cross-border cooperation as a key element of internal security – selected aspects”, *Scientific Journal of Bielsko-Biala School of Finance and Law*, vol. 28, no 3, pp. 119–132. DOI: <https://doi.org/10.19192/wsfp.sj3.2024.16>.
2. Fejes, Z. (2025), “From Barriers to Opportunities: The Road to the Adoption of the BRIDGEforEU Regulation in the EU”, *DETUROPE - The Central European Journal of Regional Development and Tourism*, vol. 17(3), pp. 104-129, available at: <https://deturope.eu/pdfs/det/2025/03/06.pdf> (Accessed 05 April 2026).
3. European Commission (2024), “Ninth report on economic, social and territorial cohesion”, available at: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/reports/cohesion9/9CR_Report_FINAL.pdf (Accessed 02 April 2026).
4. Krüger, C., Pennabel, A. F., Paschoalotto, M. A. C., Guimarães, F. H. C. B., Medeiros Kruger, N. R., Meneguzzo, M., and Ferreira Caldana, A. C. (2026), “Framework for cross-border governance: from cross-border critical factors to sustainable development”, *Public Management Review*, vol. 28(2), pp. 415–476. DOI: <https://doi.org/10.1080/14719037.2024.2443061>.
5. Durand, F., and Decoville, A. (2020), “A multidimensional measurement of the integration between European border regions”, *Journal of European Integration*, vol. 42(2), pp. 163-178. DOI: <https://doi.org/10.1080/07036337.2019.1657857>.
6. Prytula. Kh. (2019), Cross-Border Cooperation of Ukraine with the EU Countries: Current Challenges and Possibilities, NAS of Ukraine SI Institute of Regional Research named after M.I. Dolishniy of NASU, Lviv, Ukraine.

7. Hippe, S., Bertram, D., and Chilla, T. (2024), “Convergence and resilience in border regions”, *European Planning Studies*, vol. 32(1), pp. 186–207. DOI: <https://doi.org/10.1080/09654313.2023.2170214>.

8. Martin, R., and Sunley, P. (2020), “Regional Economic Resilience: Evolution and Evaluation”, *Handbook on Regional Economic Resilience*, chapter vol. 2, pp. 10-35, available at: https://econpapers.repec.org/bookchap/elgeechap/16700_5f2.htm (Accessed 05 April 2026).

9. Minichberger, D., and Ninka, B. (2024), “Harmonized approach to capture & highlight the added value of Interreg”, available at: https://www.interact.eu/media/1386/download/Join%20forces%20in%20evaluation%20-%20Harmonizing%20the%20approach%20to%20highlight%20the%20added%20value%20of%20Interreg_6112024.pdf?v=1 (Accessed 05 April 2026).

10. Pavlikha, N. (2025), “Cross-border cooperation as a tool for relocation and the formation of an inclusive labor market: migration challenges and European integration prospects”, *Ekonomika ta suspil'stvo*, vol. 76. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-76-28>.

11. Blishchuk, K. M. (2026), “Peculiarities of state regulation of cross-border cooperation: regional aspect”, *Publichne administruvannya ta natsional'na bezpeka*, vol. 1 (66), pp. 23-29. DOI: 10.25313/2617-572X-2026-1-11896.

Отримано редакцією журналу / Received: 09.04.26

Прорецензовано / Revised: 16.04.26

Дата публікації / Published: 23.04.26